

GROENE ARABESK

aan: College van de gemeente Opmeer
Postbus 199
1715 ZK Spanbroek
kopie: gemeente@opmeer.nl

cc: Interbestuurlijk Toezicht (IBT) Noord-Holland
servicepunt@noord-holland.nl
ibt@noord-holland.nl

betreft: HANDHAVINGSVERZOEK teelten Opmeer

datum: 20 maart 2026

ons kenmerk: m22268

namens: Stichting KvK-nummer
Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., 10145049
Stichting Mobilisation for the Environment, 90298233
Stichting Natuurbeschermingswacht, 41019696

door: gemachtigde & **correspondentieadres**
De Groene Arabesk
ing. Jantine Leeflang, KvK nummer 63118394
[redacted]
jantineleeflang@gmail.com
[redacted]

Geachte college,

Namens verzoekers verzoek ik om handhaving op basis van het Omgevingsplan, het huidige strijdige gebruik met het Omgevingsplan blijvend te laten beëindigen.

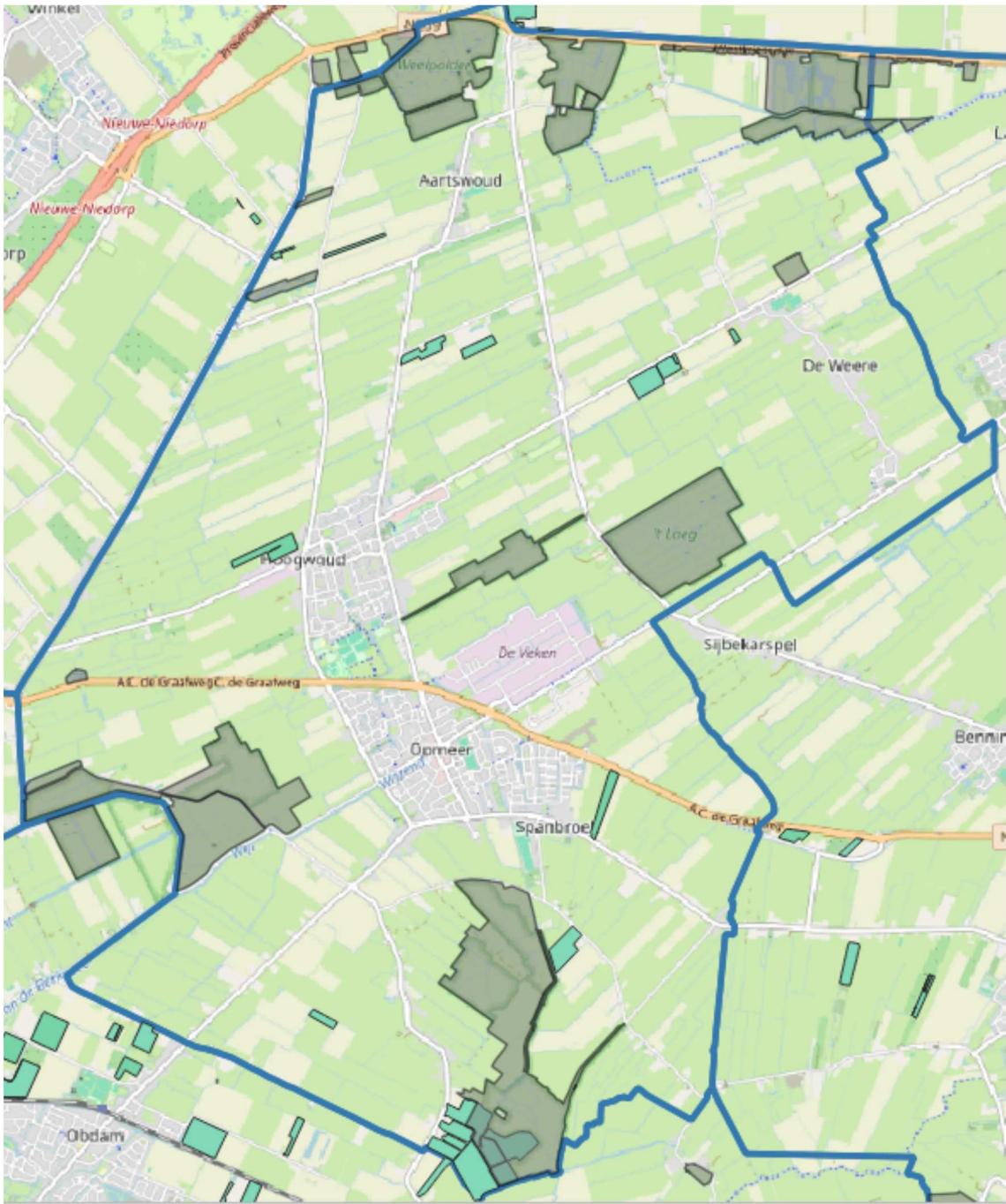
Op de volgende percelen is sprake van het voorbereiden en uitvoeren van projecten (teelten) die strijdig zijn met het Omgevingsplan:

- OMR01-X-242
- OMR01-X-1458
- OMR01-X-243
- OMR01-X-244
- OMR01-X-85
- OMR01-X-141
- OMR01-V-16
- OMR01-V-741
- OMR01-V-873
- OMR01-U-93
- OMR01-U-1013
- OMR01-U-1012

- OMR01-U-264
- OMR01-U-513
- OMR01-U-194
- OMR01-W-83
- OMR01-W-82
- OMR01-W-81
- OMR01-X-270
- OMR01-X-1801
- OMR01-X-1808

Percelen met pioenrozen binnen het NNN:

- OMR01-X-230
- OMR01-X-229

Afbeelding: lichtblauw percelen met pioenrozen, donkergroen percelen binnen het NNN.

Pioenroosteelten vallen planologisch onder tuinbouw, terwijl de betrokken percelen in het bestemmingsplan zijn bestemd als agrarisch grondgebruik zonder (glas)tuinbouwbestemming. Dat betekent dat de huidige pioenroosteelt geen voortzetting is van het eerder aanwezige (grasland)gebruik, maar een nieuwe en intensieve tuinbouwfunctie die afwijkt van de aan de gronden toegekende bestemming. Pioenrozenteelt is een meerjarige teelt en kan dus niet worden aangemerkt als reizende bollenkraam. Het gebruik van de bovengenoemde gronden voor tuinbouw (teelt pioenrozen) is in strijd met het bestemmingsplan.

Strijdig gebruik onder Omgevingsplan Opmeer

Tuinbouwbedrijf versus Akkerbouwbedrijf

Op de percelen is het bestemmingsplan Landelijk Gebied Opmeer 2014 van toepassing. De gronden hebben de bestemmingen "Agrarisch" (artikel 3), en de bestemming "Agrarisch met waarden – Openheid" (artikel 6) en de nadere gebiedsaanduiding "overige zone – weidevogelgebied" (artikel 41.2)

Artikel 3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden, zijn bestemd voor:

- a. de uitoefening van akkerbouwbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, niet zijnde permanente bollenteelt, of een champignon- of witlofwekerij;
- b. uitsluitend op de bestaande locatie, de uitoefening van veehouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, niet zijnde vis-, wormen- of madenkwekerij;
- c. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij', de uitoefening van veehouderijbedrijven met een niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
- d. detailhandel, ter plaatse van de aanduiding 'detailhandel';
- e. tuinbouwbedrijf, ter plaatse van de aanduiding 'tuinbouw';

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden - Openheid' aangewezen gronden, zijn bestemd voor:

- a. de uitoefening van akkerbouwbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, niet zijnde permanente bollenteelt, of een champignon- of witlofkwekerij;
- b. uitsluitend op de bestaande locatie, de uitoefening van veehouderijbedrijven met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, niet zijnde vis-, wormen- of madenkwekerij;
- c. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij', de uitoefening van veehouderijbedrijven met een niet-grondgebonden agrarische bedrijfsvoering;
- d. tuinbouwbedrijf, ter plaatse van de aanduiding 'tuinbouw';
- e. extensieve recreatie, waaronder fiets- en voetpaden;
- f. instandhouding van de aldaar voorkomende landschapswaarde: openheid van het landschap met de daaraan eigen stilte en donkerte;
- g. instandhouding van aldaar voorkomende, door uiterlijke verschijningsvorm en ligging, karakteristieke bebouwing, ter plaatse van de aanduiding 'karakteristiek' of 'specifieke bouwaanduiding - stomp';
- h. verblijfsrecreatie bestaande uit maximaal 6 vrijstaande recreatiewoningen, ter plaatse van de aanduiding 'verblijfsrecreatie'.

Artikel 1.10 akkerbouwbedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van akkerbouwgewassen.

Artikel 1.82 tuinbouwbedrijf

een bedrijf dat overwegend of uitsluitend is gericht op het telen van tuinbouwgewassen in de volle grond.

1.42 grondgebonden agrarisch bedrijfsvoering

een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt, waarbij het gebruik van agrarische gronden ter plaatse noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf;

Hoewel de begrippen akkerbouwbedrijf en tuinbouwbedrijf duidelijk omschreven zijn in

artikel 1, wordt er ook in de toelichting op het bestemmingsplan duidelijk onderscheid gemaakt tussen tuinbouw- en akkerbouwbedrijven.

- *"De akkerbouw bestond volgens CBS-Statline-gegevens in 2000 uit de verbouw van granen, aardappelen en akkerbouwgroenten. In 2009 bestaat de verbouw nog uit granen en aardappelen."*
- *"Een groot deel van de tuinbouw, zowel op open grond als onder glas is bestemd voor bloemen en sierplanten. De oppervlakte van tuinbouw onder glas is toegenomen van 1.239 are in 2000 tot 2.191 are in 2009. (Paragraaf 3.4.1 toelichting bestemmingsplan)."*

Andere typen agrarische bedrijven, zoals intensieve veehouderijen en tuinbouwbedrijven zijn alleen toegestaan daar waar aangeduid (paragraaf 5.4.1 toelichting bestemmingsplan landelijk gebied).

Volgens de planvoorschriften zijn tuinbouwbedrijven alleen toegestaan daar waar aangeduid. De genoemde percelen hebben geen nadere aanduiding 'tuinbouw'.

Geen ruimere uitleg planregels mogelijk

Een regel in een omgevingsplan of bestemmingsplan moet letterlijk worden uitgelegd. De reden daarvoor is de rechtszekerheid (ECLI:NL:RVS:2019:3579). Dat is zelfs het geval als het evident is dat de letterlijke tekst in strijd is met de bedoeling van de planwetgever (ECLI:NL:RVS:2009:BH3227).

"[P]lanregel[s] [dienen] omwille van de rechtszekerheid letterlijk [...] te worden uitgelegd, nu de rechtszekerheid vereist dat van hetgeen in het bestemmingsplan is bepaald, kan worden uitgegaan. Nu de desbetreffende regel verder duidelijk is, is er, anders dan het college betoogt, geen aanleiding daar een ruimere uitleg aan te geven."

Bestemmingsplan Opmeer niet in overeenstemming met de geldende Omgevingsverordening

NNN en Natuurverbinding

Het Rijk heeft in 1990 de Ecologische hoofdstructuur (EHS) vastgesteld en deze planologisch verankerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR1, 1995). (<https://www.pbl.nl/publicaties/planologische-bescherming-in-de-ehs>) Dit SGR1 is een zogenaamde Planologische Kernbeslissing (pkb). Dit is een zwaar planologisch rijksinstrument en zowel provinciale als gemeentelijke overheden moeten zich hieraan houden bij het vaststellen van hun eigen planologische instrumenten. Op basis van specifiek omschreven natuurwaarden heeft de provincie deze EHS gebieden opgenomen in het Gebiedsplan Kop en West-Friesland (2001). Gemeenten waren vervolgens verplicht om deze gebieden veilig te stellen ten gunste van natuurontwikkeling.

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (21 juni 2010) zijn de EHS gebieden planologisch-juridisch verankerd door een verplichting op te nemen voor gemeenten om deze gebieden daadwerkelijk als "Natuur" te bestemmen. De doorwerking van de EHS is daarmee van het Rijk (pkb) naar de Provincie (PRVS) naar de gemeente (Bestemmingsplan) planologisch-juridisch geborgd. Dit heeft de gemeente Opmeer nagelaten.

De gemeente dient ter uitvoering van Rijksbeleid zorgvuldig de als EHS/NNN

aangewezen natuurgebieden als zodanig te bestemmen met als doeleindenomschrijving het behoud en de versterking van de aanwezige natuurlijke, landschappelijke en ecologische waarden. Binnen de geldende bestemming 'Natuur' zou ook een vergunningenstelsel voor het uitvoeren van werkzaamheden zoals het aanleggen of dempen van waterlopen en het gebruik van kunstmeststoffen en gewasbeschermingsmiddelen moeten gelden, waarmee de bestaande natuurlijke en ecologische waarden planologisch-juridisch worden vastgelegd.

De percelen volgende percelen vallen binnen het door de provincie aangewezen NNN.

- OMR01-X-230
- OMR01-X-229

De volgende percelen liggen direct aangrenzend aan NNN en Natuurverbinding en lozen direct via drainage en afspoeling op het NNN en/of hebben een directe verbinding via oppervlaktewater met het NNN

- OMR01-X-270
- OMR01-X-1808
- OMR01-X-242
- OMR01-X-1458
- OMR01-X-243
- OMR01-X-244

Het omgevingsplan kent geen enkel normvoorschrift ter bescherming van de natuurwaardes en karakterstieken van het NNN en Natuurverbinding.

Karakteristiek voor dit NNN-gebied is het voorkomen van soorten als de rugstreeppad, roerdomp en libellen als de vroege glezenmaker. De Natuurverbinding moet een essentiële migratieroute en uitwisselingsmogelijkheid vormen tussen populaties van deze soorten en natte natuur in het algemeen. Beschermende regels kent het omgevingsplan van Opmeer niet.

Uw Omgevingsplan is op dit moment niet in overeenstemming gebracht met de geldende Omgevingsverordening NH2022.

"Artikel 6.53 Bescherming natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen

1.

Een omgevingsplan dat betrekking heeft op een locatie binnen het werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland of het werkingsgebied Natuurverbindingen bevat regels gericht op de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden en verzekert dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang niet achteruitgaan en dat de kwaliteit van de samenhang tussen die gebieden wordt behouden.

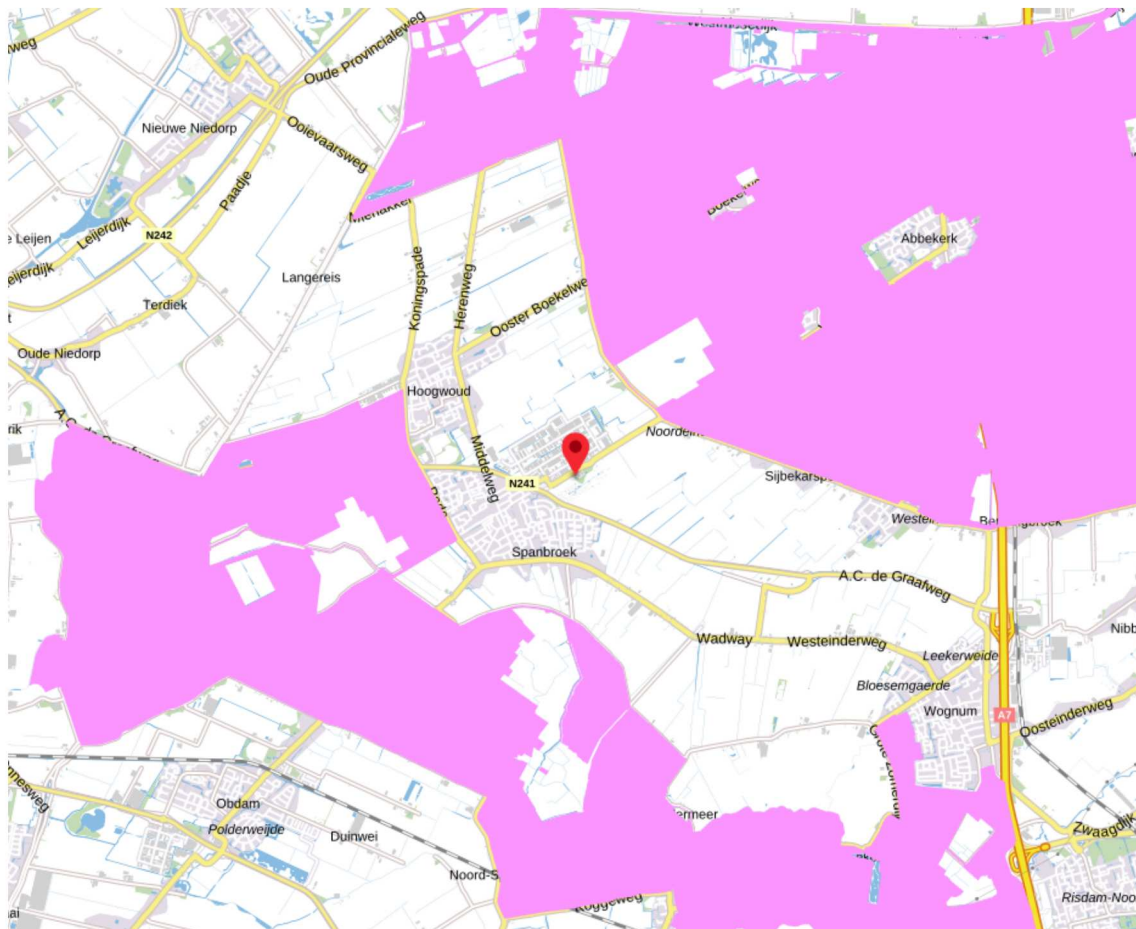
2.

In afwijking van het eerste lid geldt voor een locatie waar het natuurnetwerk Nederland of de natuurverbinding nog niet is gerealiseerd en die nog in gebruik is voor een andere functie dan natuur, dat een omgevingsplan regels bevat die in ieder geval inhouden dat realisatie van de wezenlijke kenmerken en waarden niet verder wordt belemmerd."

Door het scheuren van grasland op deze percelen en het telen van pioenrozen is prake van belemmering en achteruitgang van de wezenlijke kenmerken.

Bijzonder provinciaal landschap

Een aantal percelen met pioenrozen valt ook binnen het Bijzonder Provinciaal Landschap, uit de Basisregistratie Gewaspercelen blijkt dat er voor het telen pioenrozen op deze percelen, grasland is gescheurd.

"Het BPL Abbekerk en omgeving en BPL Opmeer en Wognum kenmerken zich door openheid van het agrarische landschap tussen de linten. De combinatie van deze openheid met de concentratie van de bebouwing in lange linten, beperkte ontwikkeling van (glas)tuinbouw en beperkte verstedelijking maakt dit BPL bijzonder. O.a. de combinatie van openheid en stilte in het gebied vormt een goed habitat voor weidevogels.

Het merendeel van het BPL Abbekerk en omgeving en BPL Opmeer is een geschikt habitat voor weidevogels. Naast de openheid heeft dit gebied relatief veel hoogteverschillen, en daarmee verschillende gradiënten in de graslanden. De aanwezigheid hiervan in combinatie met de stilte en afstand tot stedelijke bebouwing maakt het aantrekkelijk voor weidevogels. De aanwezigheid van dit weidevogelhabitat buiten de hier aanwezige NNN-gebieden is essentieel voor het functioneren van de weidevogelgebieden binnen deze NNN-gebieden. De kwaliteit van het habitat voor weidevogels wordt mede bepaald door het open landschap van dit gebied als geheel."

bron: https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/293814%20PNH_Kernkwaliteit%20landschap_20200318-Abbekerk%20en%20omgeving.pdf

Het scheuren van grasland heeft aantoonbaar negatieve effecten op in het wild levende weidevogels, waaronder grutto, kievit, tureluur en scholekster. (bron:

<https://www.altwym.nl/wp-content/uploads/2024/02/AW-notitie-23-028B-Ecologische-effecten-van-het-scheuren-van-grasland-Arkemheen.pdf>) Deze soorten zijn in de

provincie Noord-Holland ernstig achteruitgegaan in aantal en bevinden zich in een staat van instandhouding die in toenemende mate zorgelijk is.

In het geldende bestemmingsplan hebben de gronden dan wel de dubbelbestemming weidevogelleefgebied, maar normvoorschriften zoals een verbod tot het scheuren van grasland, het uitsluiten en intensieve teelten, ontbreken.

Weidevogels in Noord-Holland worden systematisch gemonitord, maar vele soorten laten geen sterke herstellend trend zien; integendeel, veel broedparen zijn de laatste decennia achteruitgegaan door landbouwintensivering en verlies van geschikte graslandhabitats. Deze ontwikkeling volgt landelijke en Europese patronen van dalende weidevogelstanden.

In het geldende bestemmingsplan kennen deze gebieden de nadere gebiedsaanduiding "overige zone – weidevogelgebied" (artikel 41.2). Gronden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - weidevogelgebied', met uitzondering van agrarische bouwvlakken en niet-agrarische bestemmingsvlakken, dienen tevens ter bescherming en voor de instandhouding van het weidevogelgebied, maar kent geen enkel normvoorschrift ter borging van de instandhouding van het weidevogelleefgebied.

'Habitat voor weidevogels', is één van de kernkwaliteiten van het Beschermd Landschap (BL) beschreven in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (OV NH2022). Het is daarmee een opgave voor de gemeente om ervoor te zorgen dat bij activiteiten of ruimtelijke ontwikkelingen de kernkwaliteit 'habitat voor weidevogels' binnen de gemeente niet wordt aangetast. Deze leidraad 'habitat voor weidevogels' faciliteert de gemeenten bij de uitvoering van deze taak.

De Omgevingswet heeft een prominente rol gegeven aan zorgplichten, wat betekent dat overheid, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Dit omvat ook de verantwoordelijkheid voor verouderde bestemmingsplannen, waarbij zorgplichten kunnen worden toegepast om nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving te voorkomen of te beperken.

Verzoek

Namens verzoekers verzoek ik u om het huidig strijdige gebruik met het Omgevingsplan blijvend te laten beëindigen. Ik verzoek u zo veel mogelijk digitaal te communiceren.

Hoogachtend,

ing. Jantine Leeftang

Bijlage brief:

- geen

Bijlagen email:

- voor elke rechtspersoon pdf met statuten, machtiging en kvk
- ondertekeningsdocument